

2013-11-01

Finansinspektionen
finansinspektionen@fi.se

Remiss av förslag till föreskrifter om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag

Inledning

Bankföreningen är positiv till att Finansinspektionen nu föreslagit kompletterande regler till kapitaltäckningsförordningen (CRR). Vi vill i sammanhanget dock påtala vikten av att lagstiftaren i god tid inför att nya europeiska regelverk träder ikraft ger Finansinspektionen de bemyndiganden som krävs för att inspektionen i med god framförhållning ska kunna anta föreskrifter.

Kapitalbas och kapitalkrav

Inkluderande av delårs- eller årsöverskott i kärnprimärkapitalet

Bankföreningen anser att möjligheten att räkna in delårs- eller årsöverskott i kärnprimärkapitalet enligt artikel 26 i CRR bör hanteras genom myndighetsföreskrifter snarare än genom enskilda beslut. Av artikel 26 framgår att myndigheten ska lämna medgivande om villkoren i artikeln är uppfyllda. Medgivandet torde kunna hanteras på generell basis i föreskrift med förbehåll om att villkoren i artikeln är uppfyllda. Bankföreningen vill också påtala att tidsaspekten är viktig. Beslut i det enskilda fallet skulle ställa krav på att Finansinspektionen handlägger ärenden om medgivanden skyndsamt då tidsramarna vid kvartalsskiften är snäva hos bankerna. Medgivande genom föreskrift skulle således minska den administrativa bördan för såväl instituten som för myndigheten.

Återköp av egna aktier i värdepappersrörelsen

Bankföreningen anser att det i föreskrifterna bör införas ett generellt medgivande avseende återköp av egna aktier i värdepappersrörelsen istället för att Finansinspektionen fattar beslut i det enskilda fallet. Föreskrifter torde kunna meddelas med hänvisning till att de gränsvärden som anges i artikel 26.3 (EBA FINAL draft Regulatory Technical Standards on own funds [part 1] under Regulation (EU) No 575/2013 (Capital Requirements Regulation - CRR) beaktas avseende värdepappersrörelsen. På så vis riskerar man inte att instituten under en period

saknar tillstånd för en verksamhet som är mycket viktig. Bankföreningen menar att ett glapp skulle kunna medföra allvarliga störningar på NasdaqOMX och ETF-marknaden samtidigt som likviditeten skulle kunna kollapsa. OMX30Index innehåller aktier i alla banker, vilket då skulle innebära att alla svenska banker skulle tvingas sluta kvotera priser i indexterminer, optioner och Exchange traded funds. Andra frågor att ta hänsyn till är relaterat till alla utestående kontrakt som förfaller efter årsskiftet. Situationen skulle i det senare fallet bli ohållbar där bankerna tvingas bryta mot kapitaltäckningsregelverket eller ingångna avtal. Om Finansinspektionen trots detta väljer att inte hantera återköp av egna aktier i värdepappersrörelsen genom föreskrift är det av yttersta vikt att individuella medgivanden är på plats när CRR börjar gälla den 1 januari 2014.

Återköp av egna aktier för att säkra incitamentsprogram till förmån för anställda

Bankföreningen anser att det i föreskrifterna bör införas ett generellt medgivande avseende återköp av egna aktier för att säkra incitamentsprogram till förmån för anställda istället för att Finansinspektionen fattar beslut i det enskilda fallet. Av artikel 26.4 (EBA FINAL draft Regulatory Technical Standards on own funds [part 1] under Regulation (EU) No 575/2013 (Capital Requirements Regulation - CRR) framgår att Finansinspektionen på förhand kan lämna medgivande för återköp i detta syfte och att den relevanta banken ska informera tillsynsmyndigheten när sådana återköp vidtagits.

Basel 1-golv

Bankföreningen konstaterar att det varken i förslaget till föreskrifter eller i remisspromemorian berörs huruvida det så kallade Basel 1-golvet ska upphöra att gälla i och med att CRR och de föreslagna föreskrifterna träder i kraft. I november 2011 meddelade Finansinspektionen tillsammans med regeringen och Riksbanken att Basel 3-överenskommelsen skulle implementeras så snart som möjligt i Sverige. Dessutom meddelades att Basel 1-golvet samtidigt skulle upphöra att gälla i Sverige.

Bankföreningen anser att Finansinspektionen i föreskrift bör medge att institut som uppfyller kraven i artikel 500.5 i CRR inte behöver tillämpa Basel 1-golvet. Bestämmelsen bör gälla från och med den 1 januari 2014. Detta är fullt rimligt då Finansinspektionen väljer att implementera det nya regelverket fullt ut redan från start, dvs. utan tillämpning av så kallade övergångsregler.

IAS 19-filter

Finansinspektionen väljer att inte införa ett filter enligt artikel 473 för att motverka effekten på institutens kapitalbas med anledning av ändrade redovisningsregler i IAS 19.

Bankföreningen noterar att EBA enligt artikel 519 senast den 30 juni 2014 ska utarbeta en rapport om huruvida den reviderade IAS 19, tillsammans med avdraget av nettopensionstillgångar enligt artikel 36.1 (e) och förändringar i nettopensionsskulderna leder till otillbörlig volatilitet i institutens kapitalbas. Enligt förordningen pekar man på ett potentiellt problem till följd av förändringen i redovisningsstandarden IAS 19. Bankföreningen ifrågasätter varför möjligheten för institut att efter godkännande av behörig myndighet justera kapitalbasen med stöd av ett filter enligt artikel 473 inte införs.

Avdrag för innehav i en enhet i den finansiella sektorn

Finansinspektionen redogör i remisspromemorian på sidan 16 för att avdrag enligt artikel 36 ska göras från kärnprimärkapitalet, och man exemplifierar med att sådana innehav i institut som i nuläget dras av med 50% från primärt kapital och 50% från supplementärt kapital istället ska dras av från kärnprimärkapitalet. Man anger vidare att institut genom artikel 48.1 (b) under vissa förutsättningar istället för avdrag kan beräkna ett riskvägt belopp för innehav i enheter i den finansiella sektorn.

Bankföreningen vill peka på att vad avser ett *icke-väsentligt* innehav i en enhet i den finansiella sektorn ska enligt artikel 46.4 endast den del av investeringen som överstiger 10% av institutets kärnprimärkapital dras av från kärnprimärkapitalet medan del understigande 10% istället ska riskvägas.

Vad gäller *väsentligt* innehav i en enhet i den finansiella sektorn finns enligt artikel 48.1 (b) motsvarande tröskelvärde, vilket innebär att även om innehavet överstiger 10% av institutets kärnprimärkapital ska belopp understigande denna tröskelnivå riskvägas.

I och med att ovanstående artiklar medför en väsentlig förändring jämfört med nuvarande regelverk anser Bankföreningen att detta bör beskrivas i remisspromemorian.

Infasning av avdrag

Bankföreningen ifrågasätter om 3 kap. 4 § i föreslagen föreskrift är korrekt formulerad baserad på artikel 468.2 i CRR. Bankföreningen menar att relevant skrivning är att instituten med stöd av andra stycket samma artikel ska ta med 100% av realiserade vinster som tas upp till verkligt värde.

Bankföreningen anser vidare att procentsatsen i 3 kap. 5 § ska vara 100%, då tillämpliga procentandelar enligt artikel 478.1 avser avdrag från poster i kärnprimärkapitalet. Bankföreningen tolkar detta som att genom att applicera 100% skulle vinster och förluster från derivataskulder som härrör från egen kreditrisk exkluderas, vilket torde vara avsikten.

Avdrag för orealiserade vinster på eget kapitalinstrument som enligt redovisningen kategoriseras som finansiella tillgångar som kan säljas

Orealiserade vinster på eget kapitalinstrument som enligt redovisningen kategoriseras som finansiella tillgångar som kan säljas, filtreras i dag bort från primärt kapital. Dessa vinster får dock fortfarande ingå i kapitalbasen men då klassificerade som supplementärt kapital.

Enligt artikel 35 CRR ska institut framgent inte justera primärkapitalet för dessa orealiserade vinster utan istället inkludera dessa i kärnprimärkapitalet. Naturligt nog faller samtidigt regeln om att den orealiserade vinsten får tas upp som supplementärt kapital i kapitalbasen, bort.

Det finns dock i CRR, artikel 462, en övergångsbestämmelse enligt vilken en viss successivt sjunkande andel av ovan nämnda orealiserade vinster fortfarande ska dras av från redovisat eget kapital, vid beräkning av kärnprimärkapitalet, under perioden 2014-2017. Andelen uppgår till 100% under år 2014 och faller successivt under efterföljande år. Finansinspektionen har enligt samma artikel rätt att sätta ned andelstalet till 0% från och med 2015. Finansinspektionen har i det remitterade föreskriftsförslaget valt att utnyttja denna möjlighet.

Bestämmelserna i CRR i kombination med Finansinspektionens föreskrifter kommer under perioden 2013-2015 att leda till våldsamma slag i den redovisade kapitalbasen för ett antal mindre mycket solventa svenska kreditinstitut med stora innehav av eget kapitalinstrument, som enligt redovisningen kategoriseras som finansiella tillgångar som kan säljas, och vars anskaffningsvärden ligger långt under dagens marknadsvärden. Nämnda institut drar i år, enligt gällande regler, av den orealiserade vinsten från primärkapitalet men kan kompensera detta med att ta upp samma belopp som sekundärkapital i kapitalbasen. Under 2014 ska den orealiserade vinsten fortfarande dras bort från kärnprimärkapitalet men möjligheten att ta upp motsvarande belopp som supplementärkapital försvinner. Från och med 2015 ska inte längre något avdrag från kärnprimärkapitalet ske.

Bankföreningen menar att de övergångsregler som föreslås gälla för 2014 har blivit olämpligt utformade och kommer att medföra att kapitaltäckningsreglerna under år 2014 inte beskriver berörda instituts kapitalstatus på ett relevant sätt. Effekten kommer att bli mycket kännbar för flera mindre institut. Den under 2014, till följd av regelverkets obalanserade utformning, tillfälligt låga kapitalbasen kommer att kraftigt begränsa storleken på maximalt tillåtna exponeringar på enskilda motparter i berörda institut och i några fall dessutom medföra att institut som är mycket solventa och välkapitaliserade, trots detta, inte kommer att kunna uppfylla regelverkets kapitalkrav. Detta är olyckligt och kan rimligen inte vara lagstiftarnas eller Finansinspektionens avsikt. Obalansen under 2014 uppkommer till följd av att möjligheten att ta upp den orealiserade vinsten som supplementärt kapital bortfaller

redan 2014 trots att avdraget från kärnprimärkapitalet kvarstår under detta år och inte tas bort förrän 2015. Effekten skulle dock kunna mildras om Finansinspektionen valde att utnyttja de möjligheter som erbjuds i CRR artikel 481 att under 2014 föreskriva att 80% av den realiserade vinsten tas upp som supplementärt kapital.

Bankföreningen anser därför att Finansinspektion, med stöd i CRR artikel 481, för år 2014 bör föreskriva att 80% av den realiserade vinsten tas upp som supplementärt kapital.

Kreditrisk

Exponeringar säkrade genom panträtt i fast egendom, schablonmetoden

Finansinspektionen föreslår att riskvikten för exponeringar mot kommersiella fastigheter ska vara 100 % för institut som tillämpar schablonmetoden.

Bankföreningen ifrågasätter den föreslagna nivån på riskvikten för kommersiella fastigheter i schablonmetoden.

Bankföreningen anser inte att utvecklingen på fastighetsmarknaden i Spanien och Irland är jämförbar med svenska förhållanden. Dessa marknader har präglats av ett kraftigt ökat utbud av fastigheter där byggande på spekulering har varit vanligt förekommande. De kreditreserveringar som sedan uppkommit i dessa länders banksystem är till största delen hänförligt till fastighetsbyggbolag snarare än till panttypen kommersiella fastigheter. Den svenska kommersiella fastighetsmarknaden har genomgått stora förändringar sedan krisen på 90-talet. Värderingen av fastigheter är idag alltid kassaflödesbaserade och nybyggnation på spekulering där färdiga hyreskontrakt inte ingåtts, vilket var vanligt förekommande innan krisen på 90-talet, existerar knappt längre. Vakanserna inom fastighetsbeståndet är på väldigt låga nivåer och färdigställandet av nya fastigheter har varit lågt sedan 90-talet vilket har skapat ett utbudsunderskott.

Bankföreningen anser vidare att föreslagen riskvikt blir orimligt med hänsyn tagen till art. 124.1. Enligt art. 124.1 i CRR ska blandedelen i fastighetsexponeringar åsättas den riskvikt som är tillämplig på den berörda motparten utan säkerhet.

Finansinspektionens förslag innebär således att den del som de facto saknar säkerhet kan komma att åsättas en lägre riskvikt än den delen med säkerhet vilket för Bankföreningen framstår som orimligt.

Bankföreningen anser dessutom att CRR är oklar avseende den exakta betydelsen av kommersiell fastighet. Uttrycket "andra kommersiella fastigheter" används i art. 126 i CRR utan att det finns någon beskrivning av hur detta uttryck förhåller sig till definitionen "kommersiell fastighet".

Institutsexponeringar, schablonmetoden

Bankföreningen är av uppfattningen att beskrivningen i remisspromemorian inte överensstämmer med CRR. Det finns i CRR inte något krav på att riskvikter för exponeringar mot institut som huvudregel ska baseras på det låntagande institutets egen kreditvärdering. Av art. 119.1 följer att en extern kreditvärdering ska tillämpas om det finns en extern kreditvärdering från ett valt (nominated) externt kreditvärderingsföretag. I art. 4 (99) definieras begreppet "nominated ECAI" som en ECAI som blivit valt (nominated) av institutet. En "nominated ECAI" har enligt Bankföreningen således inget att göra med att det finns en extern kreditvärdering tillgänglig från en godkänd (recognised) ECAI enligt art. 135. Bankföreningen anser därför att första meningen i art. 119.1 endast är tillämpligt om institutet med stöd av art. 138 valt (nominated) ett externt kreditvärderingsföretag för den relevanta exponeringsklassen. Om institutet inte valt (nominated) en ECAI för exponeringsklassen följer således att institutet ska tillämpa andra meningen i art. 119.1. Bankföreningen kan inte se att det finns något stöd för Finansinspektionens resonemang om att ett institut måste tillämpa extern kreditvärdering för institutsexponeringar. Istället menar Bankföreningen att förordningen ger varje institut en valfrihet att välja (nominate) ett valbart kreditvärderingsföretag för exponeringsklassen institut.

Större ändringar i internmetoden jämfört med nuvarande nationella regler

Bankföreningen anser att Finansinspektionens tolkning avseende tillämpningen av M-faktorn enligt art. 162 i CRR går utöver vad som föreskrivs i förordningen.

Intragruppexponeringar

Bankföreningen anser att Finansinspektionen bör föreskriva att intragruppexponeringar är undantagna från kapitalkrav om förutsättningarna i artikel 113.6 är uppfyllda.

Bruttosoliditet

Bankföreningen anser att det av remisspromemorian tydligt bör framgå att instituten ska offentliggöra information om sin bruttosoliditet först från 1 januari 2015. Detta framgår varken i avsnittet om bruttosoliditet eller i avsnittet om offentliggörande av information. Vidare bör skrivningarna i remisspromemorian, s. 51 sista stycket, om bruttosoliditet som ett bindande krav justeras. Varken Basel 3-överenskommelsen eller CRR fastställer att ett bindande krav ska införas. Den utvärdering som görs på grundval av institutens inrapporterade information ska ligga till grund för ett beslut om huruvida måttet ska bli bindande eller inte.

Likviditet

Likviditetskrav i CRR och nuvarande nationella regler

Bankföreningen anser att det är viktigt att Finansinspektionen så snart som möjligt genomför de förändringar som är nödvändiga för att ta bort den dubbla rapportering som uppkommer när CRR:s krav på inrapportering träder i kraft. Den uppgiftsbörda som faller på instituten genom dubbelrapporteringen kan rimligen inte stå i proportion till den extra nytta som Finansinspektionen har av att få in flera rapporter med liknande information från samma institut. Bankföreningen anser också att Finansinspektionen ska ändra den nationella definitionen av likviditetstäckningsgrad till att överensstämma med den europeiska så snart den är känd.

Vidare menar Bankföreningen att det undantag som kan ges till institut som ingår i en grupp från bestämmelserna i CRR avseende krav på likviditetstäckningsgrad även skall omfatta undantag från rapportering. Den rapporteringsbörda som faller på instituten kan knappast stå i proportion till den nytta som Finansinspektionen har av uppgifter om de enskilda instituten.

Gällande särredovisning av valutor är Bankföreningen av uppfattningen att gränsen på 5% ska gälla för skulderna på grupp nivå/konsoliderad nivå. Bankföreningen ifrågasätter värdet av rapportering av LCR för valutor som utgör en sådan liten exponering att den på konsoliderad nivå kan anses försumbar.

Förslag till föreskrifter

Finansinspektionen föreslår som en förutsättning för att institut ska få tillämpa reglerna om likviditetstäckningsgrad i artikel 112 i CRR på likviditetsundergrupper istället för på individuell nivå är att det finns ett skriftligt rättsutlåtande från en oberoende juridisk rådgivare om att ett antal villkor i CRR är uppfyllda.

Bankföreningen avstyrker förslaget. De förutsättningar som ställs upp i Artikel 8.1 (c) och (d) i CRR för att behörig myndighet ska få medge det aktuella undantaget är oklart utformade och lämnar betydande tolkningsutrymme för myndigheten. Det kan därför vara svårt eller omöjligt för en juridisk rådgivare att uttala sig om huruvida förutsättningarna är uppfyllda. Det är också värt att notera att CRR inte ställer något krav på rättsutlåtande från en oberoende juridisk rådgivare för att behörig myndighet ska få medge det aktuella undantaget. Bankföreningen befarar att ett krav på rättsutlåtande kan komma att orsaka onödiga låsningar i situationer där Finansinspektionen och ett berört institut annars skulle kunna finna en gemensam tolkning utifrån ändamålen bakom CRR.

Finansinspektionen konstaterar att undantag för institut som ingår i grupper där de enskilda instituten är auktoriserade i flera medlemsstater inte är möjligt förrän tidigast 1 januari 2015. Något förslag till föreskrift om sådant undantag lämnas inte.

Bankföreningen anser att Finansinspektionen i föreskriften också bör ta in en bestämmelse med som tillåter sådant undantag som träder ikraft den 1 januari 2015. I annat fall kommer Finansinspektionen att förhållandevis omgående behöva revidera föreskriften i detta avseende.

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

Thomas Östros

Maria Nilsson